

Eri pesäntekomateriaalit emakoilla

Vapaaporsituksella parempaa hyvinvointia -hankkeessa selvitettiin eri pesäntekomateriaalien käyttöä. Kokeeseen valikoitui olki, sanomalehti ja juuttikangas aikaisempien kokemusten ja tutkimuksien perusteella. Kyseisellä tilalla olki oli normaalisti käytössä.

OLKI

Oljen saatavuus on useimmiten hyvä, mutta sen bioturvallisuus huolestuttaa. Vielä ei ole olemassa menetelmää tai toimintatapaa, jolla pystyttäisiin takaamaan oljen bioturvallisuus.

Emakot tykkäävät käyttää olkea ja sen syönnin avulla saavat siitä tärkeitä kuituja, jotka ovat hyödyksi vatsan toiminnalle. Kokeessamme olkea annettiin noin yhden litran verran kahdesti päivässä. Osalle emakoista määrä oli riittävä, mutta osalle olkea ei riittänyt pesäntekoon syömisen takia. Tällä käyttömäärällä kuitenkin olki sopii hyvin lietelantajärjestelmään ja ritilälattialle.

SANOMALEHTI

Kokeessa käytettiin painamatonta sanomalehtipaperia, koska painetussa sanomalehdessä käytetty muste huolettaa. Musteen päätyminen eläimeen ja luontoon ei ole toivottavaa. Toisessa kokeessa käytettiin painettua sanomalehteä, mutta sitä säilöttiin vähintään kaksi kuukautta ennen antamista, jotta sanomalehden liuotin aineet olivat haihtuneet pois.

Sanomalehden saatavuus ja kustannus riippuvat eniten siitä, onko kyseessä painettu vai painamaton sanomalehti. Painettua sanomalehteä voi saada kotitalouksista, mutta bioturvallisuus on huomattavasti parempi painamattoman sanomalehden kohdalla, joka tulee suoraan tehtaalta. Kokeessa painamaton sanomalehti saatiin yhteistyökumppanilta.

Meidän kokeessamme sanomalehden arkki jaettiin kahdesti päivässä. Muutama emakko söi sanomalehden välittömästi, mutta suurempi osa hyödynsi sitä pesänteossa. Kyseisellä käyttömäärällä ei havaittu ongelmia ritilälattian tai lietelantajärjestelmän suhteen.

JUUTTİKANGAS

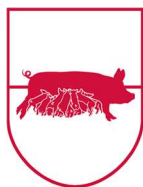
Juuttikangas hankittiin rautakaupasta isoissa paloissa, josta se leikattiin 0,5m² paloihin jokaiselle emakolle. Kokeessa juuttikankaan bioturvallisuus haluttiin varmistaa, joten se autoklaavattiin laboratoriossa ennen käyttöä. Normaalitylanteessa juuttikankaan bioturvallisuus on eniten kiinni siitä, kuinka se on varastoitu ennen tilalle tuontia eli onko varastossa jyräjät hallinnassa.

Juuttikankaan hinnaksi kokeessa muodostui 1,05€/emakko itse haettuna ja leikattuna. Juuttikangas laitettiin kiinni karsinaan emakoiden saapuessa porsitusosastolle. Vain yksi emakko onnistui saamaan juuttikankaan irti, mutta muuten juuttikangas oli oikein toimiva ja kestävä. Emakot alkuun pureskelivat ja heiluttivat sitä paljon. Porsimisen jälkeen juuttikangas laitettiin porsaspesään, jotta porsaat osasivat sen avulla hakeutua sinne. Kuitenkin kokeen loppuun havaittiin juuttikangasta lietekuilussa, mikä lisää riskiä lietekuilun tukkiutumiseen. Joten juuttikangas kangas kannattaa ottaa joko kokonaan pois tai kiinnittää hyvin porsaspesään, mikäli se sinne halutaan laittaa.

HÄKIN KÄYTÖN VAIKUTUS PESÄNTEKOMATERIAALIN VALINTAAN

Kokeessamme havaittiin, että porsimistyyli vaikutti suuresti emakon pesäntekokäyttäytymiseen materiaalin suhteen. Hyvinvointikorvauksen mukaan pidetyt emakot käyttivät materiaaleja enemmän kuin vapaana porsineet emakot. Mikäli emakko oli vapaana, käytti emakot eniten sanomalehteä pesäntekoon. Emakon porsieissa hyvinvointikorvauksen mukaan kiinni, käyttivät emakot paljon enemmän olkea ja juuttikangasta pesäntekoon kuin sanomalehteä. Yksi merkittävä tekijä tässä kuitenkin on se, että sanomalehti helposti meni emakon ulottumattomiin sen ollessa kiinni. Täten pesäntekomateriaalia valittaessa tulee huomioida myös porsimistyyli, jota tilalla harjoitetaan.

**VAPAAPORSITUKSELLA
PAREMPAA HYVINVOINTIA**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus